Ургъциг хадлгън цоклгън хойринь онцднь келгънä эв-аргъар хурахмн

Танъгъчин колхозмуд болн совхозмуд тäрäнä ургъциг хурадж авлгъна кöдлмшт делгүдäн ордж йовна. Колхозмудин болн совхозмудин ик зууднь ургъсн сäн ургъц эн джилд государствд багъ гихдäн 6,8 сай пуд буудя хулдх эв-аргъ учраджана. Государствд шин үнäр буудя хулдлгън — мöнъгнä немр ору авх эв-аргъ öгхмн. Гуйр-буудя — мана Töрскнä зööр, советск олн-ämтнä ахтä джиргълин булг болджана. Эн учрар шин ургъц хурадж авлгъиг цагтнь, геелт угагъар кех кергтä.

Тäрäнä ургъц хуралгъна прогрессивн аргъ — буудян елт багърулад, гарцинь икдулäд, гектар болгънас хурагдсн буудян үнинь багърулдгиг наук болн ил дамшлт үзүлдж медүлсмн.

Тäрä хуралгъна кöдлмшиг хувадж онц-онцднь келгънä аргъин утхнь: түрүлäд буудян кüццäн идäлчксн, болв джööлн тäräг лафетн жаткар, шуд комбайнар хаддж хурах цагас 5-6 öдр эртäр хадгддж унъгъагдна, дакад тер хадгдсн тäräг 3-4 öдр баалдан хагсдж болсна хööн, шишлнъ белдгдсн комбайнар цуглулгддж цокгдна.

Тиигдж хурагдсн тäрäнä буудян чиигнь 14-16 процентäс давхш, чинрнь сäн болна, тиим буудяг шуд государствд öгч болхмн. Шарлад болчксн тäрäнä геелтнь, нег үлү халун ганъ болн салькн иктä мана танъгъчин газр-усна бäädлд, ик болна. Эн учрар тäрäнä ургъциг хадлгън цоклгън хойринь онц-онцднь келгънä аргъ öргäр олзллгън эркн чинртä болджана.

Колхозмудин, совхозмудин болн селäнä эдлахун гардачнрас тäрä хуралгъна прогрессивн эн эв-аргъиг ургъц хурадж авлгънд öргäр орулдж эдллгън батта кевäр некгдджänä.

Яшалтинск болн Западн райодин түрүн нүүрин колхозмуд болн совхозмуд тäрä хуралгъна тиим (шин) эв-аргъин эркн чинриг сäänäр медäд, эн эв-аргъар тäрä хуралгъндан цагтнь орцхав. Яшалтинск района Ленинä нертä колхозд лафетн жаткар 1000 гар гектар тäрäн хадгдсн бäänä, колхозникуд эн эв-аргъар цуг тäräгъäн хаддж хурадж авхар шиидв.

Эн джилд Приозерн районд тäрäнä ургъц хуралгъиг тиим прогрессивн эв-аргъар түрүн болдж кегдджänä. «Приозерный» болн «Ергенинский» совхозд лафетн жаткар 500-д гектар тäрäн хадгдв.

Болв делгүдäн тиим биш. Манд ода бийнь эн эв-аргъин чинринь медäд уга, олн-зүсн учр заагъад, энүг öргäр эдллгънд саалтг болдг кöдлäчнр бäänä. Үлгүрнь, Целинн района «Ленинский» болн «Западный» совхозмудар тäрä хадлгънд июнин 26-27-д ордж болхмн билä. Болв эн совхозмудар нег чигн лафетн жатк цагтан бел кегдсн уга.

Тäрä хуралгъна эн шин эв-аргъ эдллгънд даалгъвр уга йовдл гаргъсн «Ленинский» совхозин директор үр Зарытовский, ах агроном үр Никитин, «Западный» совхозин директор үр Белевцев, ах агроном үр Санько ахта КПСС-н Целинн райкомин болн района кüцäгч комитетин халхас гемнгддж шоодгдсн уга.

Лафетн жаткар хадлгъна болзгинь эс давулхин эркд бригад болгънар тäрäн ягъдж болджахиг шинджлдж хäläдг харулчнр тäвх кергтä. Тäрä хуралгъна кöдлмшиг хувадж, онц-онцднь келгънä цуг техник кöдлх газрмударн белн бääх зöвтä. Тäрä хуралгъна цагт лафетн жатк болгън кöдлмшин селгäндäн 35-40 гектар тäрä хаддг болдгар, баалкс цуглуллгънд йовх машид болгън багъ гихдäн 30 гектар тäрä цокдг болдгар тäрä хуралгъна агрегатсин кöдлмш бүрдäх кергтä. Зуг тäрä хуралгъна агрегатсиг кöдлмшин öдм аштагъар кöдлгхлä, тäрäнä ургъц хуралгъиг ахр болзгт, кöдлмшин 10 öдрин дунд тöгсгдж болхмн.

КПСС-н крайин комитетин бюро, крайин кüцäгч комитет болн профсоюзин крайин советин президиум тäрä хуралгънд болн буудя белдлгънд үзмджтä сäн диилвр бäрсн райодин, колхозмудин болн совхозмудин тöлä дамджджх öггддг Улан туг болн мöнъгнä мöрä гаргъдж батлв. Тиим токтавр бас КПСС-н танъгъчин комитет болн танъгъчин кüцäгч комитет гаргъснь, мана газетд барлгдла. Мана танъгъчин райод эн дöрлдänд орад түрүн орм эзлхин тöлä шунлтта кевäр ноолдцхах зöвтä.

Хальмг танъгъчин күч-кöлсчнр, тäрä хуралгъан ахр болзгт, геелт угагъар, зуг хадлгън цоклгън хойринь онц-онцднь келгънä аргъар кехмн!

Буудя белдлгънä государственн зурагъан болзгаснь урд кüцäхмн!

Олн-ämтнä эдл-ахун эркн чинртä эн töриг диилвртäгъäр хагълхин тöлä социалистическ дöрлдänд орцхатн!